

Сарајево, 18.04.2022. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 11.04.2022. – 15.04.2022.**

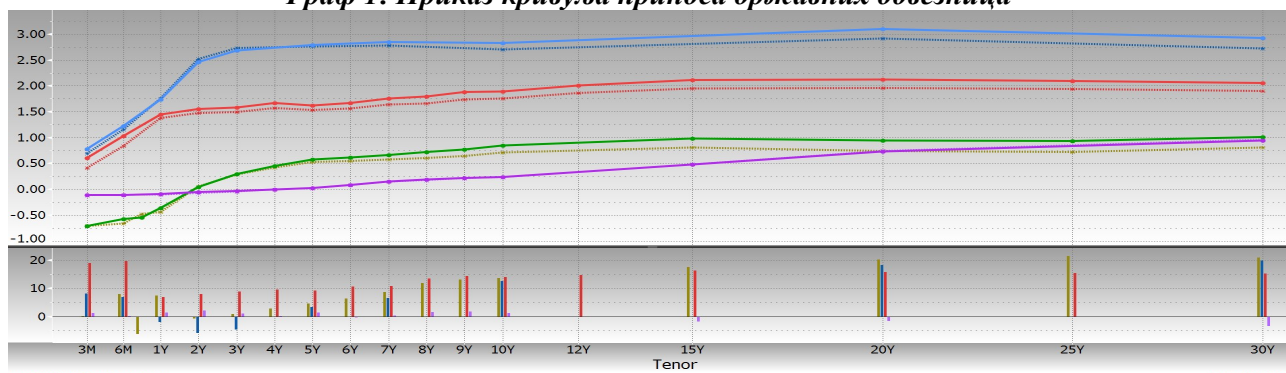
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	8.4.22	-	15.4.22		8.4.22	-	15.4.22		8.4.22	-	15.4.22		8.4.22	-	15.4.22	
2 године	0,05	-	0,05	→	2,51	-	2,45	↓	1,48	-	1,56	↑	-0,08	-	-0,06	↑
5 година	0,53	-	0,57	↑	2,75	-	2,79	↑	1,53	-	1,62	↑	0,02	-	0,03	↑
10 година	0,71	-	0,84	↑	2,70	-	2,83	↑	1,75	-	1,89	↑	0,23	-	0,24	↑

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси			
	8.4.22	-	15.4.22	
3 мјесеца	-0,647	-	-0,683	↓
6 мјесеца	-0,663	-	-0,584	↑
1 година	-0,419	-	-0,348	↑

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 15.04.2022. године (пуне линије) и 08.04.2022. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Повећана очекивања убрзања процеса пооштравања монетарних политика, посебно у САД и сједница УВ ЕЦБ која је одржана у четвртак, наставила су да утичу на раст приноса на тржишту обвезница. Највеће промјене биле су видљиве код обвезница са дужим роковима доспијећа. Приноси њемачких обвезница су повећани између 6 и 16 базних поена, а приноси италијанских обвезница између 2 и 15 базних поена у односу на претходну седмицу.

Протеклог четвртка ЕЦБ је у складу са очекивањима задржала непромијењеним све главне каматне стопе, укључујући референтну каматну стопу (0,0%). Нето куповине у оквиру програма куповина обвезница (APP) би требало да буду обустављене у трећем кварталу, док би реинвестирања доспјелих средстава, по основу PEPP програма, могла да трају најмање до краја 2024. године. Више детаља се очекује на наредној сједници која се одржава у јуну, а наредни корак (повећање каматних стопа), према ријечима предсједнице ЕЦБ, би могао услиједити „било када између једне седмице и неколико мјесеци“ након обуставе квантитативних олакшица. Lagarde је изјавила да су интензивирани узлазни ризици за инфлаторне изгледе, посебно у кратком року. Рат у Украјини је имао велике негативне ефекте на економски раст Европе и шире. У тренутним условима високог степена неизвјесности ЕЦБ ће, према ријечима Lagarde, задржати опционалност,

постепеност и флексибилност у вођењу монетарне политике. Тржиште еврозоне је у петак било затворено због празника.

Табела 3: Приказ економских прогноза из Bloombergove анкете проведене у априлу текуће године

Економске прогнозе април 2022.	Инфлација			БДП		
	2022.	2023.	2024.	2022.	2023.	2024.
Еврозона	6,4% (5,2%)	2,2% (2,0%)	1,9%	2,9% (3,3%)	2,4% (2,5%)	1,9%
Њемачка	6,1% (5,0%)	2,6% (2,0%)	1,9% (2,2%)	2,2% (3,0%)	2,8% (2,7%)	1,9% (1,6%)
Француска	4,5% (3,8%)	2,2% (1,8%)	1,8% (1,5%)	3,2% (3,5%)	2,1% (2,2%)	1,8% (1,7%)
Италија	6,3% (5,7%)	2,0% (1,7%)	1,4% (1,7%)	2,9% (3,5%)	2,0% (2,1%)	1,6% (1,5%)
Шпанија	7,0% (5,6%)	2,0% (1,8%)	1,7%	4,7% (5,2%)	3,4% (3,5%)	2,4%

Напомена: Истакнуте (болдиране) вриједности су актуелне прогнозе, док подаци у заградама представљају раније прогнозиране.

Предсједник њемачког ZEW института Wambach је изјавио да су експерти песимистични у вези са тренутном економском ситуацијом и претпостављају да ће се иста наставити погоршавати. Wambach је нагласио да и даље постоји могућност стагфлације у наредних шест мјесеци.

Табела 4: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације – Њемачка (финал.)	МАР	7,6%	7,6%	5,5%
2.	Стопа инфлације – Француска (финал.)	МАР	5,1%	5,1%	5,1%
3.	Стопа инфлације – Шпанија (финал.)	МАР	9,8%	9,8%	7,6%
4.	Стопа инфлације – Италија (финал.)	МАР	7,0%	6,8%	6,2%
5.	ZEW индекс очекиваног повј. инвеститора – Њемачка	АПР	-48,5	-41,0	-39,3
6.	Индустријска производња – Италија (Г/Г)	ФЕБ	0,9%	3,3%	-2,7%
7.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR)	ФЕБ	-	-10,3	-7,96
8.	Трговински биланс – Холандија (у милијардама EUR)	ФЕБ	-	6,0	4,6
9.	Јавни дуг – Италија (у милијардама EUR)	ФЕБ	-	2.736,6	2.714,2
10.	Стопа незапослености – Грчка	ФЕБ	-	12,8%	12,9%

САД

Приноси на америчке обвезнице краћег рока доспијећа су током протекле седмице забиљежили смањење, док су приноси на средњорочне и дугорочне обвезнице повећани.

Предсједница Феда из Clevelanda Mester је изјавила да је врло вјероватно да ће инфлација остати на високом нивоу и наредне године, упркос сталним потезима Феда усмјереним на повећање референтне каматне стопе. Mester је истакла да ће инфлација и ове и наредне године остати на нивоу изнад 2%, али да би протоком времена требало да има силазну путању. Предсједник Феда из Чикага је коментарисао да тренутно не очекује да ће видјети потребу за рестриктивном политиком како би се обуздала инфлација, али да постоји ризик, те да је повећање од 50 базних поена приједлог вриједан разматрања.

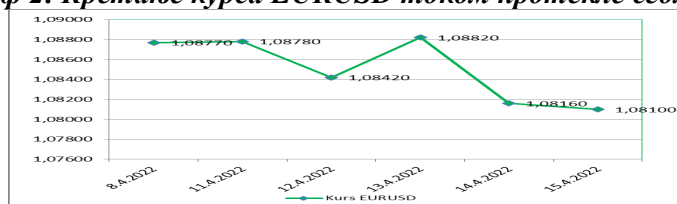
Министрица финансија САД Yellen је изјавила да САД имају снажну економију са снажним тржиштем рада, те да ће бити потребан дужи временски период, уколико икада USD буде замијењен као кључна глобална валута.

Табела 5: Кретање економских индикатора за САД

	Економски индикатори		Очекивањ е	Стварно стање	Претходн и период
1.	Индекс потрошачких цијена (Г/Г)	МАР	8,4%	8,5%	7,9%
2.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	МАР	10,6%	11,2%	10,3%
3.	Стање буџета (у млрд USD)	МАР	-190,0	-192,7	-659,6
4.	Број захтјева за хипотекарне кредите	8. АПР	-	-1,3%	-6,3%
5.	Обим малопродаје (М/М)	МАР	0,6%	0,5%	0,8%
6.	Индекс цијена увезених добара (Г/Г)	МАР	11,9%	12,5%	11,3%
7.	Индекс цијена извезених добара (Г/Г)	МАР	16,2%	18,8%	16,5%
8-	Број иницијалних захтјева незапослених за помоћ	9. АПР	170.000	185.000	167.000
9.	Индустријска производња (М/М)	МАР	0,4%	0,9%	0,9%

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,0877 на ниво од 1,0810, што представља пад курса од 0,62% на седмичном нивоу.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Економија Велике Британије је током фебруара успорила више него што се очекивало, што је резултат смањене производње аутомобилског сектора због недостатака потребних компоненти у производњи, поремећаја узрокованих олујом и смањене потрошње у здравству док су се домаћинства припремала за повећање трошкова живота. Виши економиста из Capital Economics Ruth Gregory је истакла да вијести о веома благом расту БДП-а током фебруара појачавају ризике контракције у наредним мјесецима, јер се појачава притисак на реалне приходе домаћинства.

Зараде грађана Велике Британије прилагођене за инфлацију су смањене највише од фебруара 2013. године, упркос томе што се незапосленост налази на најнижем нивоу у посљедњих скоро 50 година, наглашавајући изазове са којима се суочава ВоЕ. Стопа незапослености је смањена на 3,8% током посљедња три мјесеца, закључно са фебруаром, са претходних 3,9%, а што је најнижа стопа која је забиљежена од 1974. године.

Инфлација у Великој Британији је током марта повећана на највиши ниво у посљедње три декаде, појачавајући притиске на премијера Johnsona и министра финансија Sunaka да ублаже притиске на раст трошкова живота. Годишња инфлација је у марту достигла ниво од 7% годишње са фебруарских 6,2%, што је највећи податак о инфлацији од марта 1992. године и изнад је очекивања економиста (6,7%). Утицај на раст цијена имали су различити производи од горива, хране, намјештаја. Домаћинства се тренутно суочавају са највећим притисцима на раст трошкова живота од 50-их година XX вијека, од када се ови подаци и прате, а аналитичари који прогнозирају ове трендове истичу да су подаци о прегријавању инфлације још једна лоша вијест за Владу.

Табела 6: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивањ е	Стварн о стање	Претходн и период
1.	БДП (М/М)	ФЕБ	0,2%	0,1%	0,8%
2.	Индустријска производња (Г/Г)	ФЕБ	2,1%	1,6%	3,0%
3.	Прерађивачки сектор (Г/Г)	ФЕБ	3,0%	3,6%	5,3%
4.	Грађевински сектор (Г/Г)	ФЕБ	6,8%	6,1%	10,0%
5.	Захтјеви незапослених за помоћ	МАР	-	-46.900	-58.000
6.	ILO стопа незапослености (квартално)	ФЕБ	3,8%	3,8%	3,9%
7.	Инфлација (Г/Г)	МАР	6,7%	7,0%	6,2%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,83482 на ниво од 0,82784, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,3025 на ниво од 1,3060.

ЈАПАН

Током протекле седмице, високи званичник BoJ Shinichi Uchida је изјавио да би претјерана волатилност кретања JPY могла негативно утицати на економски раст Јапана и то након што је JPY депрецирао испод кључног нивоа, а што је појачало забринутост због растућих ризика за увозно оријентисану економију. Додао је да ће BoJ задржати ултрастимулативну политику, јер је недавно растућа инфлација узрокована растом цијене горива, те да је пожељно да се курсеви валута крећу стабилно како би одржали стабилне економске и финансијске основе, што је политика коју су подржале земље чланице Г7 и Г20. Краткорочна, претјерана волатилност кретања валута би могла повећати неизвјесност у погледу очекивања, те би могла отежати креирање пословних планова компанија. Министар финансија Suzuki је изјавио да ће Јапан по потреби реаговати на волатилна кретања валуте, уз блиску комуникацију са другим земљама, додајући да би претјерана волатилност валута могла имати негативне ефекте на економију и финансијску стабилност.

Велепродајне цијене у Јапану су у марту остале близу рекордног нивоа, како су украјинска криза и слаб JPY утицали на повећање цијене горива и сировина, стварајући тиме још већи притисак на ресурсима сиромашну економију која се увелико ослања на увоз. Док ће раст велепродајних цијена помоћи убрзању инфлације, према за сада још увијек недостижном циљаном нивоу од 2%, аналитичари сматрају да би све то могло нанијети штету јапанској економији која се још увијек није опоравила од пандемије Ковид19.

Табела 7: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) прелим.	МАР	-	30,2%	31,6%
2.	Индекс велепродајних цијена (Г/Г)	МАР	9,2%	9,5%	9,7%
3.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г)	МАР	3,6%	3,5%	3,6%
4.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г)	МАР	3,2%	3,1%	3,2%
5.	Основне машинске поруџбине (Г/Г)	ФЕБ	14,3%	4,3%	5,1%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 135,30 на ниво од 136,73. JPY је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа 124,34 на ниво од 126,46.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 98,26 USD (90,34 EUR).

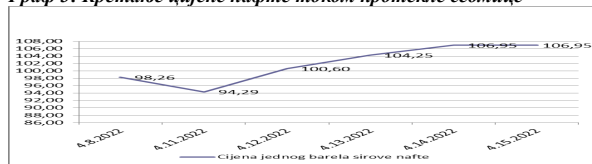
Почетком седмице цијена нафте је смањена под утицајем вијести о ослобађању стратешких резерви нафте од стране САД и земаља сарадница, али и због вијести о ширењу коронавируса у Кини. Већ наредног дана цијена је започела тенденцију раста која је задржана до краја седмице. У уторак је цијена расла због смањене забринутости око тражње у Кини након што је Шангај релаксирао неке мјере везане за ширење вируса Ковид19 и након што је ОПЕС упозорио да ће бити немогуће повећати output како би се надокнадила понуда нафте од стране Русије. Средином седмице су појачане неизвјесности око снабдијевања овим енергентом, након што је Москва саопштила да су преговори са Украјином запали у ћорсокак, а што је у коначници подстакло њен раст. Ипак, овај раст није био изражен у великој мјери, јер су нешто слабији економски подаци Кине и Јапана дали одређену задршку значајнијем расту цијене нафте.

У четвртак је цијена наставила да расте, трећи дан заредом, након што су инвеститори перципирали глобални дефицит у снабдијевању овим енергентом, потенцијалну забрану увоза руске нафте у ЕУ, те ефекте поновног ширења вируса Ковид19 у Кини.

EIA очекује да ће цијена нафте у другом кварталу у просјеку износити 108 USD по барелу, док би просјечна цијена у 2023. години могла бити 102 USD по барелу, што је ниже у односу на претходна очекивања која су прогнозирали цијену од 117 USD по барелу у 2023. години. Истакнуто је да је прогноза веома неизвјесна и да зависи од санкција Русији.

На затварању тржишта у четвртак (у петак је тржиште било затворено) цијена једног барела сирове нафте је износила 106,95 USD (98,88 EUR), те је на седмичном нивоу забиљежен раст од 8,84%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одржавање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.947,54 USD (1.790,51 EUR).

Уколико се посматра кретање цијене злата током протекле седмице, уочава се благи раст цијене без значајнијих волатилности у кретању цијене. Почетком седмице цијена је забиљежила благи пад под утицајем глобалног раста приноса и снажног USD. Наредног дана цијена је имала тенденцију раста, те се нашла близу највиших нивоа забиљежених у посљедње четири седмице, након што су објављени подаци за инфлацију у САД и док инвеститори процјењују наредни корак Феда у овим околностима. Такође, наставак ратних дејстава у Украјини и даље има снажан ефекат по цијену злата. Средином седмице цијена злата је наставила са благим растом. Иако инфлација у САД није биљежила већи раст од очекиваног, што је успорило раст цијене овог племенитог метала, злато је и даље наставило да одржава високу цијену, јер и даље неке категорије цијена добара показују значајан раст, што указује на то да инфлација не може бити резултат само једнократних и идиосинкратичних фактора. У четвртак је цијена смањена под утицајем апрецијације USD и раста приноса након сједнице ЕЦБ. На цијену злата утицај имају и очекивања инвеститора око раста каматних стопа, очекиваног раста инфлације и кризе у Украјини.

Цијена је до краја седмице наставила са растом, те је достигла највећи ниво у посљедњих пет седмица углавном због ратних дејстава у Украјини, раста инфлације, као и ризика репесије у САД, што је подстакло тражњу за сигурном активом попут злата.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.978,24 USD (1.830,01 EUR). На седмичном нивоу забиљежен је раст цијене од 1,58%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

